

Dertig velden in één keer!

Vlaamse overheid legt via PPS-constructie 30 kunstgrasvelden in één keer aan

Dertig kunstgrasvelden zouden aangelegd gaan worden in 20 Vlaamse gemeentes, het werden er uiteindelijk 29. Allemaal in opdracht bij één Nederlandse aannemer. Behalve dat dit een fenomenaal groot aantal is, heeft de Vlaamse overheid, van wie het initiatief uitging voor deze aanbesteding, gekozen voor een zeer bijzondere wijze van aanbesteden. Alle velden worden aangelegd via een publieke private samenwerking: PPS. In essentie houdt dat in dat de aannemer verantwoordelijk is voor het totale proces: ontwerpen, bouwen, financieren en onderhouden. Ook wel de DBFM genoemd.

Auteur: Hein van Iersel

Voormalig Minister Bert Anciaux was bevoegd voor sport in de regering van Vlaamse minister-president Yves Leterme. Een van zijn initiatieven betrof een grootschalig plan waarmee Vlaanderen in een slag één groot deel van haar achterstand op gebied van sportinfrastructuur in zou kunnen halen. De totale investeringswaarde van dit initiatief werd begroot op een kwart miljard euro. Dit bedrag zou onder andere gebruikt moeten worden voor de aanleg van kunstgrasvel-

den, sporthallen, zwembaden en multifunctionele sportcomplexen. Er werd hierbij heel duidelijk voor een intensieve samenwerking tussen de Vlaamse overheid, de verschillende gemeentes en het bedrijfsleven gekozen. De Vlaamse overheid zou hierbij tot een maximum van 30 procent subsidiëren. De betrokken gemeentes zouden het restant moeten betalen. Gelukkig is ook de huidige minister van sport Philippe Muyters voorstander om dit initiatief verder uit te voeren.

Sportfacilitator

Hoewel het basisplan al in 2007 werd aangekondigd, kwam de aanleg van de dertig kunstgrasvelden pas in 2009 op de markt. Om precies te zijn 8 april 2009. Partijen werden toen via een advertentie opgeroepen om mee te dingen naar de bouw van 30 kunstgrasvelden in 20 Vlaamse gemeentes. De aanbesteding werd gecoördineerd door de Sportfacilitator. Dit is een samenwerkingsverband tussen Participatie Maatschappij

Vlaanderen (PMV), het Vlaamse ministerie van Sport, het Vlaams Kenniscentrum PPS en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Voor de sporttechnische en bouwtechnische aspecten van het project heeft Sportfacilitator een beroep gedaan op het Bloso. Sportfacilitator had van de Vlaamse overheid opdracht gekregen de aanbesteding te begeleiden en het Vlaams Sportinfrastructuurplan handen en voeten te geven.

Om mee te dingen naar de aanbesteding was een behoorlijk lange lijst van eisen opgesteld. Zo moesten de deelnemende partijen 30 velden in twee jaar hebben aangelegd, waarvan 20 in de laatste 12 maanden. Daarnaast moesten deelnemende partijen aantoonbaar ervaring hebben met het onderhouden van kunstgras. Ook de financiële eisen waren niet mis te verstaan: een jaaromzet van minimaal 80 miljoen euro en een eigen vermogen van 15 miljoen euro.

Financiële eisen

In totaal meldde op de advertentie van april 2009 zich vier partijen. Twee Belgische partijen, een Duitse partij en Krinkels. Krinkels directeur Jan Clement: "Wij zijn pas in 2007 door de komst van Bert Erik Rummelink serieus aan de slag gegaan met de aanleg van kunstgrasvelden. Inmiddels hebben we aardig wat velden aangelegd, maar 30 velden in een keer is natuurlijk ook

voor ons erg veel. De financiële eisen om aan de aanbesteding mee te kunnen doen zijn daarnaast zeer scherp. Onze werkmaatschappijen voldoen daar niet aan. Wij hebben daarom ingeschreven via ons moederbedrijf Krinkels Holding B.V. Zij konden aan de financiële eisen voldoen, terwijl de werkmaatschappij aan de ervaringseisen kan voldoen". Ook de andere deelnemende partijen worstelden klaarblijkelijk met hetzelfde probleem. THV Kunstgras Invest is bijvoorbeeld een tandem van bedrijven rondom Desso. Uiteindelijk werden in juli 2009 drie partijen uitgenodigd om een plan van aanpak te schrijven en een financiële doorrekening te maken. Dit waren Kunstgrasgroep Vlaanderen, Krinkels Holding BV en THV Kunstgras Invest. Van deze drie geselecteerde partijen hebben uiteindelijk twee partijen een compleet plan ingediend. Kunstgrasgroep Vlaanderen is gedurende het proces afgehaakt.

Co financiering

Jan Clement: "De Vlaamse overheid wilden van ons een DBFM (Design, Build, Finance & Maintain) plan zien. Er hadden zich 20 gemeentes gemeld die in totaal 30 velden wilden laten aanleggen. Deze gemeentes hadden hiervoor een mandaat verleend aan de Vlaamse overheid en zouden zich niet meer kunnen terugtrekken, behalve als de kostprijs boven een bepaalde maximum zouden stijgen. Dat laatste is gebeurd in de gemeente Tienen. De aanleg van dit veld werd

daar fors duurder omdat we rekening moesten houden met de verwerking van vervuilde grond. Daarom worden uiteindelijk niet 30, maar 29 velden aangelegd. Clement: "De Vlaamse overheid bood via haar investeringsmaatschappij PMV de mogelijkheid van co-financiering tot maximaal 49 procent. Wij hebben daar niet voor gekozen en zullen de aanleg geheel met eigen middelen financieren. THV, de tandem met Desso heeft daar –in haar aanbieding– wel voor gekozen.

Fifa

Bert-Erik Rummelink: "Op het gebied van kunstgras waren de eisen duidelijk. Er werd een prestatie gevraagd op het niveau van Fifa one star, hoewel er geen officiële certificering wordt gevraagd. Er wordt gekeurd in het eerste, derde, vijfde, zevende en negende jaar. Waarbij na zes jaar de prestaties op gebied van balrol worden verruimd. Samen met de klant hebben we gekozen voor het Domo Varioslide S pro 42 veld. Wij hebben ook een veld van onze andere partner ACT Global ingebracht, maar Sportfacilitator gaf de voorkeur aan het Domo veld. Dit vanuit het oogpunt van comfort en ook omdat het veld van ACT Global nog nergens was aangelegd." Rummelink: "Er worden prestaties op niveau van Fifa one star gevraagd. Wij hebben two star aangeboden, 20200 cycli doorgetest op duurzaamheid, primair omdat we wat extra buffer willen hebben, omdat we een performancegarantie over

Jan Clement: "Het grote verschil met deze manier van aanbesteden en de gebruikelijk manier is dat we hier meer risicomijdend inschrijven en anders meer risiconemend inschrijven, dit omdat wij in de 10 jaar na de oplevering financieel betrokken blijven bij de velden"

een periode van tien jaar moeten geven." Clement: "Uiteindelijk zit daar altijd een gokje in. Wij bieden aan met een veld dat alle testen in het laboratorium goed heeft doorlopen, maar waarvan nog maar enkele velden in de afgelopen twee jaar zijn aangelegd." Rummelink: "Wij zijn wel zelf verantwoordelijk voor het onderhoud tijdens de totale looptijd van 10 jaar. Wij gaan zorgen voor een onderhoudsclinic, zodat de lokale terreinmeesters van de clubs het dagelijkse onderhoud kunnen doen. Iedere twee maanden komt dan een team van ons langs die gaat zorgen voor het meer intensieve onderhoud. Zij zorgen dan ook voor kleine reparaties."

Bafo

Hoewel feitelijk niet gevraagd werd door de opdrachtgever naar Fifa certificering zal Krinkels haar velden wel onder Fifa keur aanbieden. Dat is puur vanwege bedrijfspolitieke overwegingen en om te gebruiken bij toekomstige aanbestedingen. Zoals gezegd hebben uiteindelijk twee partijen een plan van aanpak en een financiële onderbouwing ingediend. In februari van dit jaar kreeg Krinkels de melding dat zij Preferred Bidder waren, ofwel de Bafo (Best And Final Offer) hadden. Dat hield in dat op exclusieve basis met Krinkels eindonderhandelingen gestart zijn om te komen tot de uiteindelijke opdracht.

Negen velden

In 2010 moeten als het aan Krinkels ligt nog negen velden worden aangelegd. De resterende velden worden dan in de loop van 2011 gere-

aliseerd. Voor de realisatie en het beheer van de velden zijn twee Krinkels dochters in België opgericht: Dit zijn Krinkels Landscape NV die het ontwerp en de bouw voor haar rekening neemt en Krinkels Sport NV, die het beheer en het daadwerkelijk onderhoud gaat verzorgen.

Bonus

Sportfacilitator heeft de eis gesteld dat de velden begin 2012 moeten worden opgeleverd. Voor velden die eerder worden geleverd wordt geen bonus betaald. Krinkels directeur Jan Clement: "Als een veld is opgeleverd begint de kassa te rinkelen en krijgen wij in de 40 navolgende kwartalen ons geld. Dat is voor ons voldoende bonus en aanmoediging".

Bert Erik Rummelink: "Onze uiteindelijk aanbidding is door de Sportfacilitator en de Bloso als een EMVI beoordeeld (Economisch Meest Voordelige Inschrijving), waarbij 70 procent het financieel gunningscriterium uitmaakte en daarnaast 10 procent op basis van het plan van aanpak, 10 procent op basis van de robuustheid van de financiering en een laatste 10 procent op basis van de technische kwaliteiten van het veld."

Vormalig minister van sport Bert Anciaux op zijn website www.bertanciaux.be over het plan Anciaux:

Een behoefteanalyse maakte duidelijk dat er in Vlaanderen een nijpend tekort is aan degelijke sportinfrastructuur. Het kan natuurlijk niet dat als mensen willen sporten, dit niet mogelijk is omdat er niet genoeg zwembaden, sportvelden of sporthallen zijn. Het pas opgerichte Sportinfrastructuurfonds moet tegen 2011 35% van die achterstand wegwerken. Het fonds voorziet 250 miljoen euro voor nieuwe sportinfrastructuur in Vlaanderen: voor 73 kunstgrasvelden, 43 sporthallen, 10 multifunctionele sportcentra en 4 zwembaden zijn momenteel conceptplannen om deze te realiseren.

